

R.M. Mc Cheyne

KAPERNAÛM.

Toen begon Hij de steden, in dewelke Zijn krachten meest geschied waren, te verwijten, omdat zij zich niet bekeerd hadden. Wee u Chorazin! wee u, Bethsaïda! want zo in Tyrus en Sidon de krachten waren geschied, die in u geschied zijn, zij zouden zich eertijds in zak en as bekeerd hebben. Doch Ik zeg u: het zal Tyrus en Sidon verdragelijker zijn in de dag des oordeels, dan ulieden. En gij Kapèrnaüm! die tot de hemel toe bent verhoogd, u zult tot de hel toe neergestoten worden. Want zo in Sodom die krachten waren geschied, die in u geschied zijn, zij zouden tot op de huidige dag gebleven zijn. Doch Ik zeg u, dat het den lande van Sodom verdragelijker zijn zal in de dag des oordeels, dan u. (Matth. 11 : 20-24)

Op de noordwestelijke oever van het Galilese meer is een zeer schone kleine vlakte, in vroegere tijden bekend onder de naam van „het land Gennesaret”. Het heeft de vorm ener halve maan, is vier mijlen lang en in het midden twee mijlen breed. Men vindt er twee tamelijk grote rivieren, die van de bergen afstromen, en daarboven zijn er nog twee brede beken, zodat het landschap zeer wel van water voorzien en uitnemend vruchtbaar is. In deze kleine vlakte lagen voorheen de drie steden Chorazin, Bethsaïda en Kapèrnaüm. Aan de noordhoek, dicht aan de zee, stroomt een beek, en daarbij vindt men enige puinhopen, half begraven onder het riet en de doornen. Deze puinhopen wijzen, naar men meent, de plaats aan, waar Kapèrnaüm geweest is. Van de twee andere steden is geen spoor overgebleven, en niemand kan zeggen in welk gedeelte van de vlakte zij eenmaal gestaan hebben. En toch was deze kleine vlakte eenmaal het toneel van de meeste wonderwerken van Jezus. Het wee door de Zaligmaker over deze steden uitgesproken is evenwel, ofschoon zonder veel gedruis, nochtans volkomen vervuld geworden. Voor Tyrus en Sidon is het verdragelijker dan voor Chorazin en Bethsaïda, en Kapèrnaüm, lange tijd tot de hemel toe verheven, is ter helle toe neergestoten geworden. Mijn broeders, rijzen er uit deze woeste puinhopen geen waarschuwend stemmen op voor het bevoorrechte land, waarin wij wonen? Zijn er hier geen waarschuwingen voor u en voor mij? Ook u bent, zowel als Kapèrnaüm, grotelijks bevoorrecht, en indien ge u niet bekeert, zult ook u ter helle toe worden neergestoten.

I. Kapèrnaüm was tot de hemel toe verhoogd geworden.

De reden, waarom Kapèrnaüm gezegd wordt tot de hemel toe verhoogd te zijn

geweest, lag in de prediking van Christus en in de vele wonderen, welke Hij daar heeft verricht. Toen het volk van Nazareth Hem had verworpen en Hem van de steilte had willen verpletteren, vestigde Hij Zijn woonplaats te Kapèrnaüm. Iedere reis, wanneer Hij in Galiléa kwam, schijnt Hij te Kapernaüm gewoond te hebben. Meer dan enige stad op aarde was Kapèrnaüm Zijn thuis, waarom het ook bepaaldelijk „Zijn stad” (Matth. 9 : 1) genoemd wordt. Hij schijnt deze plaats meer dan enige andere geliefd te hebben.

1ste. Hier heeft Hij de meeste Zijner wonderen verricht. Hier genas Hij de knecht van de hoofdman. (Matth. 8 : 5), Hier wekte Hij de dochter van Jairus van de dood op, en genas de vrouw, die de vloed des bloeds had. Hier brachten zij hun zieke vrienden tot Hem, en Hij genas ze allen.

2e. Jezus predikte hier. Hier heeft Hij Zijn meeste gelijkenissen uitgesproken. De gelijkenis van de zaaier en al de daarop volgende werden voor de oren van de inwoners van Kapèrnaüm uitgesproken.

3e. Hier heeft Hij gebeden. (Markus 1 : 35). Zijn verblijf aldaar was dus voor de mensen een kostelijke gelegenheid om zalig te worden. Het was voor hen een dag van de zaligheid. Het was voor hen een deur des hemels. De poort des hemels was, als het ware, voor hen opengezet. De Zoon van God, de Zaligmaker van de wereld, woonde in hun midden, genas de zieken en predikte het Evangelie in hun midden.

4e. De Heilige Geest daalde hier neer. De Heilige Geest werkt de bekering in de ziel, en zonder Zijn werking worden zelfs door de prediking van Christus geen zielen behouden. Wij weten nu dat de prediking van Christus in Galiléa niet ijdel is geweest. Alhoewel velen zich niet bekeerden, toch was dit met sommigen het geval. Waar verkreeg de hoofdman dat grote geloof, waarover Jezus zich verwonderde? Waar verkreeg de vrouw, die eindelijk tot Christus kwam, genade, die alle andere medicijnmeesters overtrof? Ongetwijfeld zijn er vele druppelen van de Geest rondom dat stille meer in menig hart gevallen. Alhoewel de Heilige Geest nog niet ten volle was uitgestort, omdat Christus nog niet verheerlijkt was, nochtans werden er reeds druppelen van de Geest gegeven, reeds van dat Jezus Zijn leven vrijwillig overgaf als een rantsoen voor de zonde. Menigmaal wanneer Jezus reeds lang voor het aanbreken van de dag opstond en heenging naar deze of gene diepe kloof van de omliggende bergen, verwierf Hij uitstortingen van de Geest, die zich in de avondstond openbaarden, wanneer Hij, op een schip staande, het volk leerde. Ik geloof dat er velen in de hemel zijn, die gedurende deze door Jezus uitgesproken leerredenen zijn wedergeboren. Inderdaad is alzo Kapernaüm tot de hemel toe verhoogd geworden, zowel door de tegenwoordigheid van Jezus, als door de uitstortingen des Heiligen Geestes.

Op gelijke wijze is ook Schotland tot de hemel toe verheven geworden.

1. Door de prediking van het Evangelie. Wij hebben niet de persoonlijke tegenwoordigheid van Christus gehad, gelijk Kapèrnaüm, maar dezelfde boodschap, welke Hij gebracht heeft, is ook tot ons gekomen. Gelovige predikers komen van Christus. Zij zijn een gift van Hem. Zij worden door Hem gezonden. Waarheen zij ook gaan, zij gaan in Zijn naam; zodat men zeggen kan dat, waar zij wonen, Christus zelf woont. Sedert het jaar 1560 heeft Schotland geen gebrek gehad aan gelovige leraars. Wel zijn er omstreeks honderd jaren van geestelijke dood voorbijgegaan, maar ook toen

was er hier en daar een gelovig overblijfsel. Ik geloof niet dat deze stad echter die tijd, ook zelfs in de ellendigste tijdperken, zonder gelovige leraars geweest is. Dundee is tot de hemel toe verheven geworden. Toen Christus naar Sichar ging, bleef Hij daar slechts twee dagen. En toch geloofden velen van de Samaritanen dier stad in Hem. Deze twee dagen waren dagen van genadige bezoeking voor Sichar. Slechts een enkele dag vertoefde Jezus op de kusten van Syro-Fenicië, en nochtans was die dag de geboortedag van de ziel van de Syro-Fenicische vrouw. U hebt duizenden van die dagen van genade gehad, en toch, hoe weinigen van u hebben daarvan gebruik gemaakt!

Wanneer u de wereldkaart bezie, is het verbazend hoe klein nog het getal van de plaatsen is, waar het Evangelie verkondigd wordt. Bijna geheel Azië is verzonken onder de goddeloze geestdrijverij van Mohammed, of onder de afgoderij des heidendoms. Afrika is overgegeven aan Mohammed en aan de afschuwelijkste toverijen; Zuid-Amerika aan afgodendienst en papisme. Europa is, voor het grootste gedeelte, overdekt met de duistere nacht van het pausdom. 'O, welk een grote genade is het, wanneer wij, na al die schone en uitgestrekte landen en werelddelen beschouwd te hebben, terugkeren naar dit ruwe, stormachtige eiland, met zijn geopende Bijbel, zijn rustige sabbatten, zijn gepredikt Evangelie! Mijn vrienden, tot in eeuwigheid zult u de uitnemende genade ener geregelde Evangelieverkondiging niet naar waarde kunnen schatten. Door die prediking wordt ons de poort des hemels geopend.

2. Door de uitstorting van de Heilige Geest. Onder ons is de Heilige Geest met veel milder stromen uitgestort, dan ooit te Kapernaüm het geval was. Ik weet niet, dat enig land van de wereld in dit opzicht alzo is bezocht geworden als Schotland.

De eerste merkwaardige tijd voor Schotland was van 1625 tot 1630, toen er gedurende vijf jaren de vensters des hemels boven Schotland geopend waren. Onder de prediking van David Dickson werden te Irvine en Stewarton honderden tot Christus gebracht, en onder die van John Livingstone, te Kirk of Schotts, vijfhonderd op één dag.

De tweede tijd van de minne was nu juist een eeuw geleden, in het jaar 1742, toen de vensteren des hemels geopend werden over Kilsyth en Cambuslang, terwijl omstreeks twintig of dertig andere gedeelten van Schotland in die zegen deelden. De derde tijd van de minne in Schotland was van 1798 tot 1800, toen het kerspel van Moulin en enige naburige kerspelen op merkwaardige wijze werden bezocht. De laatste beleven wij zelf, en is begonnen in 1839, toen God de vensteren des hemels opnieuw heeft geopend en de zegen van boven heeft uitgestort totdat er geen plaats meer was om die te ontvangen. Deze gemeente is inderdaad tot de hemel toe verheven geworden. U hebt zulk een overvloedige gelegenheid gehad om zalig te worden als u wellicht nimmer weer hebben zult. Christus heeft krachtige werken in uw midden gedaan. De bekering van iedere zondaar op zichzelf is groter wonder dan alle uiterlijke wonderen samen genomen.

3. Door de Heilige Geest, die in uw harten uitgestort is. Ongetwijfeld was dit het geval met velen te Kapernaüm. De Heilige Geest streed met hen. Maar zij wederstonden Hem, zodat Hij eindelijk in hun vijand verkeerde en tegen hen streed. Dit is mee het geval geweest met enigen uwer. De Heilige Geest is over ge uitgestort, u overtuigende van zonde, u doende neerliggen in het stof vanwege uw zonde, in u werkende de begeerte naar Christus. O, welk een liefelijke en krachtige gelegenheid om zalig te worden! zo ooit enig mens aan de poort des hemels geweest is, is het gewis hij, met wie de Heilige Geest aldus gestreden heeft.

II. *Kapernaüm heeft zich niet bekeerd.* (vs. 20).

Het zou zeer merkwaardig zijn de verborgen geschiedenis van de inwoners van Kapernaüm te kennen. Toen Christus in hun midden kwam, waren zij een volk, „gezetten in duisternis en schaduw des doods.” Weinigen werden uit hun midden als juwelen gehecht aan de kroon des Middelaars. Maar de meesten van hun bekeerden zich niet.

1. *Sommigen wilden Jezus niet gaan horen.* Hun burenen zeiden hun, dat een groot Profeet in hun stad was komen wonen, dat Hij sprak gelijk nog nimmer een mens gesproken had, dat woorden vol genade uit Zijn mond kwamen, dat Hij sprak met majesteit en hemelse kracht en heilige liefde, dat Hij allen genas die tot Hem kwamen. Zij hoorden van de genezing van des hoofdmans dienstknecht, van de opwekking van Jairus' dochter, van de gezondmaking van de zoon van de koninklijke hoveling. Het gerucht van deze wonderen liep door de gehele stad. Hun burenen zeiden: wilt u ook niet gaan en Hem horen? Zij sloegen nochtans geen acht daarop, en gingen huns weegs, de een naar zijn akker, de ander tot zijn koopmanschap. „Ik heb vijf juk ossen gekocht, en ik ga heen om die te beproeven; ik bid u, houd mij voor verontschuldigd.” (Luk. 14 : 19). En alzo bekeerden zij zich niet. In duisternis had Jezus hen gevonden, in duisternis verliet Hij hen.

2. *Sommigen liepen voor een tijd.* Zij waren verwonderd, wanneer zij Zijn tekenen zagen. Zij volgden Hem van plaats tot plaats. Zij zaten neer op het gras om het brood te eten, hetwelk Hij hun gaf. Zij stonden aan de oever en luisterden naar Zijn prediking, en voor een tijd scheen zij daardoor getroffen te zijn. Maar wanneer Hij hen aandrong, dat zij Zijn vlees zouden eten en Zijn bloed drinken, dat zij zich persoonlijk aan Christus zouden aansluiten, dat zij in Hem zouden geloven, dan zeiden zij: „Deze rede is hard, wie kan dezelve horen?” (Joh. 6 : 60). Zij keerden terug, en wandelden niet meer met Jezus. Zij bekeerden zich niet.

3. *Sommigen volgden Hem zolang Hij bij hen was.* Zij wilden voor niets ter wereld een enkele van Zijn predikaties aan de Galilese zee missen. Wanneer Hij naar de andere zijde overvoer, dan liepen zij te voet om het meer heen. Met ingehouden adem stonden zij naar Hem te luisteren, en nochtans bleven zij voortleven in deze of gene verdoemelijke zonde. Zij waren hoorders des Woords, geen daders. Zij bekeerden zich niet. Zo is het ook in deze plaats. Indien Christus nu was waar ik ben, zou Hij ook aan dit volk verwijtingen doen, omdat het zich niet heeft bekeerd. In plaats van zich te bekeren, is ook onze natie klaarblijkelijk, evenals Kapernaüm, meer verduisterd en verdorven geworden.

Maar ook ten opzichte van deze plaats.

1ste. Hoevelen willen niet komen om te horen, maar leven voort in hun zonden en in hun onbekeerlijkheid! Ofschoon God de poorten Zijner genade alhier heeft geopend, in weerwil van alles wat God aan deze plaats heeft gedaan, alhoewel reeds zovelen zijn zalig gemaakt, niettegenstaande al de krachtige werken, welke God hier heeft gewrocht, zijn er nog grote scharen die nimmer gekomen zijn. Zij bekeren zich niet. De kroegen zijn nog even talrijk als ooit, deze holen van de ongerechtigheid zijn niet verminderd in getal; de twist en vechtpartijen, gedurende de zaterdagnacht en ook op de sabbat, zijn nog geenszins afgenomen. Indien Jezus in uw midden stond, Hij zou u krachtige verwijtingen doen.

2e. Sommigen zijn gekomen, en met ergernis weer heengegaan. Velen kwamen voor een tijd, maar werden zij gedrongen tot het persoonlijk geloof in Jezus, dan werden zij geërgerd. Het schijnt, dat de leraars heden ten dage niet meer de waarheid mogen spreken, maar hun woorden moeten fatsoeneren, en ze zoet en smakelijk maken, opdat de zondaren ze vooral gemakkelijk kunnen inslikken, zonder hun gehemelte te kwetsen. Wij mogen het zwarte niet zwart, het bittere niet bitter noemen, zo wij niet sommigen willen ergeren. Uit dit alles blijkt duidelijk, dat ge u niet hebt bekeerd.

3e. Sommigen hebben vele dingen gedaan, maar zich nochtans niet bekeerd. Sommigen volgen zeer getrouw de prediking des Evangelies, en, gelijk aan de scharen bij het Galilese meer, horen het Woord met graagte. U hebt u verwonderd over de krachtige werken van Christus. Maar nochtans hebt ge uw zonden, uw afgoden, uw onwettige verbintenissen niet laten varen. Nog bent u een gierigaard en een afgodendienaar, die geenszins zult ingaan in het Koninkrijk van de hemelen. U bekeert u niet.

III. *Kapernaüm is tot de hel toe neergestoten geworden.*

De inwoners dezer steden zijn sedert lang voorbijgegaan, maar het wee, door Christus over hen uitgesproken, duurt nog voort. Ook u zal óf het „welgelukzalig” van Christus toekomen, óf Zijn „wee” zal u treffen. Deze steden zouden dieper zinken dan andere steden, dieper dan Tyrus en Sidon, dieper dan Sodom.

De gehele Bijbel toont duidelijk, dat er ook in de hel onderscheiden graden van ellende zullen zijn. Deze zullen meer, gene minder pijn te lijden hebben, maar toch allen tot in eeuwigheid. Evenals er in de hemel trappen van zaligheid zullen bestaan, daar sommigen nauwelijks zalig zullen worden, terwijl anderen een ruime ingang hebben zullen, en wederom anderen een uitnemend gewicht van eeuwige heerlijkheid zullen deelachtig worden; daar de ene heerschappij zal voeren over vijf steden, de andere daarentegen over tien steden, zodat wel alle vaten vol zullen zijn van heerlijkheid en hemelse blijdschap, maar het ene vat meer zal kunnen bevatten dan het andere: zo ook zal het zijn in de hel; ook dáár zullen trappen zijn van eeuwige smart. „Die dienstknecht, welke geweten heeft de wil van zijn Heeren en zich niet bereid, noch naar Zijn wil gedaan heeft, zal met vele slagen geslagen worden. Maar die dezelve niet geweten heeft, en gedaan heeft dingen, die slagen waardig zijn, die zal met weinige slagen geslagen worden.” (Luk. 12 : 47, 48). Zij, die gezondigd hebben tegen het licht des Evangelies, zullen zwaarder straf ontvangen. Het volk van Kapernaüm zonk veel dieper in de poel des verderfs dan het volk van Tyrus en Sidon en Sodom. „Het zal Tyrus en Sidon verdragelijker zijn.” De hel zal voor de inwoners dier steden een eindeloze verschrikking zijn. Maar zij zal voor hen verdragelijker zijn dan voor ulieden.

1e. Zij, die tegen het Evangelie zondigen, zinken zo diep vanwege Gods gerechtigheid. De gerechtigheid Gods eist dat er een hel zij. „God is een rechtvaardig Rechter.” (Psalm 129 : 4). Indien het rechtvaardig is dat er een hel is, dan eist ook de gerechtigheid, dat zij die tegen groter licht gezondigd hebben, ook de zwaarste straf lijden. Is het alzo gewis, dat degenen, die tegen het Evangelie blijven zondigen, ter helle gaan, even gewis is het ook, dat zij juist het diepst zullen worden neergestoten.

2e. Overeenkomstig de waarheid Gods. God zegt dat het alzo zijn zal, en bij gevolg moet het ook zo zijn. Sommigen vleien zichzelf met de hoop, dat er geen hel is, dat God

te liefderijk en barmhartig is. Maar is die God de Waarachtige? Is Hij waarachtig, dan is er ook een hel, dan is ook het onderste gedeelte van de hel voor hen, die tegen het Evangelie zondigen.

3e. Het ligt in de natuur van de dingen. De eeuwige ellende des goddelozen zal overal worden verzwaard door de herinnering aan zijn weleer. Zal het de blijdschap van Gods volk in de hemelse heerlijkheid verhogen, wanneer zij het lied van Mozes zingen, zo ook zal de ellende van de verdoemden worden verzwaard, wanneer zij zich de goedertierenheden Gods en hun eigen zonde zullen herinneren. En o, welke herinnering zal de uwe zijn, die onder de bediening des Evangelies onbekeerd bent gebleven en u niet hebt willen laten zalig maken? O, kon u dan nog het herinneringsvermogen van u werpen! O, kon u dan nog de herinnering dezer stille rustdagen van u zetten! Maar, helaas! het zal niet zo zijn. „Het zal Tyrus en Sidon verdragelijker zijn in de dag des oordeels, dan ulieden. En gij, Kapèrnaüm, dat tot de hemel toe verhoogd bent, u zult tot de hel toe neergestoten worden. Want zo in Sodom die krachten waren geschied, die in u geschied zijn, zij zouden tot op de huidige dag gebleven zijn. Doch Ik zeg u, dat het den lande van Sodom verdragelijker zal zijn in de dag des oordeels, dan u.”